

„Poczytaj mi mamo, poczytaj mi tato...” ... czyli o czytaniu słów kilka...

Drodzy Rodzice!

#statystyki

W kwietniu ukazał się najnowszy raport Biblioteki Narodowej dotyczący stanu czytelnictwa w Polsce za rok 2020. Mimo, iż odnotowano nieznaczny wzrost poziomu czytelnictwa (3% w skali ostatniego roku) wynik ten wciąż jest niski. Bowiern na pytanie dotyczące przeczytania jednej książki (lub jej fragmentów) w ciągu ostatnich 12 miesięcy twierdząco odpowiedziało 42% respondentów.¹ Podobnie przedstawiają się badania opinii publicznej prowadzone przez CBOS w sierpniu 2021 r. Prawie 30% respondentów przyznaje się, że w ciągu ostatniego roku nie sięgnęło po ani jedną książkę.²

Można więc zaryzykować stwierdzenie, że choć żyjemy w czasach, w których umiejętność czytania i dostęp do książek są powszechne, to czytanie książek pozostaje wciąż czynnością ekskluzywną. Dlaczego tak jest, że wiele osób, choć potrafi czytać, nie robi tego? Najczęściej przyczyną takiego stanu rzeczy jest brak ukształtowanego nawyku i potrzeby lektury w okresie dzieciństwa.

#co_nam_daje_czytanie

O korzyściach płynących z czytania, zarówno dla osób dorosłych, a przede wszystkim dzieci, powiedziano już wiele. Doniesienia z badań, informacje w publikacjach naukowych oraz w Internecie wskazują cały szereg zalet wynikających z czytania.

Jak podaje Fundacja „ABCXXI - Cała Polska czyta dzieciom” obcowanie z literaturą przekłada się na zdrowie emocjonalne dziecka. Dziecko, któremu poświęca się czas np. na wspólne czytanie, czuje się ważne i kochane, odpowiednio kształtuje się jego poczucie własnej wartości. Dodatkowo obcowanie z książką wzbogaca język dziecka, czyni go bogatszym i piękniejszym, wspiera również rozwój umysłowy dziecka.³ Pamiętajmy, że żyjemy obecnie w czasie powszechnego dostępu do informacji, mówimy wręcz o „zalewie” informacji. Ważną umiejętnością dla współczesnych ludzi staje się więc umiejętność wyszukiwania rzetelnych informacji, weryfikacja pozyskanych wiadomości w sprawdzonych źródłach wiedzy a także ich rozumienie i przetwarzanie.⁴ Zainteresowanych tematyką odsyłamy do prezentacji dostępnej pod adresem [Prezentacja programu PowerPoint \(nazwa.pl\)](#), która w sposób przejrzysty i szczegółowy rozwija ten temat.

#czas_na_czytanie

„Nie mam czasu” – tę wymówkę stosują już nawet kilkuletnie dzieci. Ile realnie mamy czasu? Doba, to zawsze 24 godziny, 1440 minuty, 86400 sekund... Tylko od nas zależy na co przeznaczymy ten czas. Nasze wybory pokazują, co dla nas ważne, a co sprawia, że marnujemy swój czas. Ciekawe wyliczenie w kontekście czasu spędzanego z dzieckiem zaproponowała Irena Koźmińska – założycielka Fundacji „ABCXXI - Cała Polska czyta dzieciom”. W swojej książce „Wychowanie przez czytanie” podaje ona, że zanim dziecko

¹ Stan czytelnictwa w Polsce w 2020 r. - Biblioteka Narodowa ([bn.org.pl](#)), dostęp 20.12.2021 r.

² CBOS - nowy sondaż czytelnictwa - Co Przeczytać ([coprzeczytac.pl](#)), dostęp 20.12.2021 r.

³ Dlaczego czytać dziecku? - Cała Polska Czyta Dzieciom ([calapolskaczytadzieciom.pl](#)), dostęp 20.12.2021 r.

⁴ Cała Polska Czyta dzieciom. Akcja po 20 latach ([wyborcza.pl](#)), dostęp 20.12.2021 r.

w wieku 7 lat trafi do szkoły, spędza pod opieką rodziny od 20 000 godzin, jeśli korzysta ze żłobka i przedszkola, do ponad 33 100 godzin, jeśli nie uczęszcza do żadnej z tych instytucji. Jak widać to bardzo dużo cennego czasu, który w dużej części można wykorzystać na rozwijanie umiejętności językowych dziecka. Nauka sprawnego posługiwania się językiem, odbywająca się poprzez mówienie do dziecka, zachęcanie go do rozmowy, a także codzienne głośne czytanie (ambasadorzy akcji podkreślają, że wystarczy 20minut dziennie!) są gwarancją przyszłego sukcesu szkolnego dziecka. Dlaczego? Nauka szkolna w dużej mierze opierać się będzie na uważnym słuchaniu, rozumieniu, przetwarzaniu języka, czyli umiejętnościach kształtowanych w czasie obcowania z książką.⁵

#książka_w_dłoń

Zgodnie z wyliczeniem I. Koźmińskiej, jeśli dziecko od trzeciego do siódmego roku życia chodzi do przedszkola na osiem godzin dziennie, po odliczeniu weekendów, do dyspozycji nauczyciela przedszkola pozostaje 8352 godziny.⁶ Staramy się zagospodarować je najlepiej, jak potrafimy – sięgając po książki w ramach poobiedniego odpoczynku, czytając wiersze i opowiadania w czasie codziennych zajęć dydaktyczno-wychowawczych, podejmując rozmowy i dyskusje z dziećmi na różne tematy, organizując zajęcia na kanwie przeczytanych tekstów z zakresu współczesnej literatury dla dzieci.

W bieżącym roku szkolnym dodatkowo realizujemy w naszych oddziałach przedszkolnych Ogólnopolski Projekt Czytelniczy „Mały Miś w Świecie Wielkiej Literatury” oraz Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0.

Nasze działania nie mogą odnieść jednak zakładanych sukcesów bez Państwa wsparcia! To rodzina jest dla dziecka pierwszym, najważniejszym środowiskiem wychowawczym, z którego czerpie ono wzorce i w którym nabywa kompetencje niezbędne w dalszym życiu! Zachęcamy więc wszystkich Rodziców do codziennego, kilkunastominutowego głośnego czytania wraz z dzieckiem! Wszystkich zainteresowanych Rodziców zachęcamy do kontaktu z nami, bądź wychowawcami grup. Wszyscy nauczyciele chętnie podzielą się z Państwem swoją wiedzą i doświadczeniem z zakresu pracy z literaturą dla dzieci. Pamiętajmy, że „dziecko, które czyta, będzie dorosłym, który myśli!”.

-koordynatorki NPRC 2.0. w Oddziałach Przedszkolnych
Antończyk Monika
Dulowska Natalia

⁵ Koźmińska I., E. Olszowska, *Wychowanie przez czytanie*, Warszawa 2019, s. 51 – 59.

⁶ Tamże, s. 54.